

ferencer, herunder Det Sociale Topmøde, FN's Konference om Menneskelig Bosætning (Istanbul +5), m.v.

FN's generalforsamling vedtog i 1997 at indlede en dialog om finansiering af udvikling, der skal munde ud i en *Verdenskonference om Finansiering af Udvikling* i 1. kvartal 2002. Konferencen skal drøfte alle aspekter af udviklingsfinansiering ud fra en holistisk tilgang og med deltagelse af relevante aktører, herunder Bretton Woods institutionerne, WTO og den private sektor. Det må forventes, at konferencen vil etablere nogle principper for udviklingsfinansiering, som vil være normgivende for kommende FN-konferencer på udviklingsområdet, herunder Verdensstopmødet om Bæredygtig Udvikling.

EU er vært for FN's 3. konference om de mindst udviklede lande, der fandt sted i maj 2001. Konferencen foretog en vurdering af de opnåede resultater af handlingsprogrammet for 1990'erne på landeniveau; evaluerede gennemførelsen af internationale bistandsforanstaltninger; formulerede nye politikker, der kan fremme de fattigste landes bæredygtige udvikling gennem en gradvis indlemmelse i verdensøkonomien. Konferencen vedtog et handlingsprogram, bl.a. omfattende fremme af bæredygtig udvikling i de fattigste udviklingslande.

Den *Globale Miljøfacilitet*, GEF, er finansieringsmekanismen for konventionerne om klima- og biodiversitet. GEF finansierer de ekstra udgifter i projekter – i u-lande og lande med transitionsøkonomier – der opstår, når projekterne bidrager til det globale miljø på områderne klima, biodiversitet, internationale vande og ozon. GEF finansierer samtidig indsatser, der bidrager til bekæmpelse af ørkendannelse (udpining af jord og andre formål i ørkenbekæmpelseskonventionen) og indsatser på kemikalieområdet, herunder vedrørende POP's (svært nedbrydelige organiske giftstoffer, persistent organic pollutants).

GEF er et resultat af Rio-processen. Med GEF er det lykkedes at etablere en effektiv finansieringsmekanisme, der overfører betydelige midler fra Nord til Syd. U-landene har flertal i GEF's bestyrelse og beslutninger træffes normalt ved konsensus. NGO'er deltager aktivt i bestyrelsesarbejdet.

Siden oktober 2000 har der været forhandlinger om en tredje genopfyldning af GEF. Der er bred international enighed om, at de stigende globale miljøproblemer nødvendiggør en betydelig genopfyldning. Danmark og flere andre

lande finder, at der er behov for en markant stigning på i størrelsesordenen 50 pct. i forhold til GEF 2 (på 2 mia. dollars for 1998-2001). Genopfyldningsbehovet skal ses i lyset af voksende og nye arbejdsopgaver, som forudses for GEF, herunder på klima-, ørken-, bio-sikkerhed og POP-området. Det er klart, at et godt resultat vil være et positivt signal fra donorlandene og alt andet lige vil bidrage positivt til forberedelsen af Topmødet i 2002.

I Rio og siden er der skabt enighed om en række meget vigtige *konventioner og protokoller på miljøområdet*, der også har udviklingspolitiske perspektiver. Disse udgør vigtige fremskridt. Det drejer sig bl.a. om Klimakonventionen, Biodiversitetskonventionen, inkl. protokollen om biosikkerhed, og Ørkenkonventionen samt på kemikalieområdet, senest med enigheden om teksten til en POP-konvention, der ventes undertegnet den 21.-23. maj 2001. Danmark har spillet en positiv rolle, bl.a. i forhandlingerne om *biosikkerhedsprotokollen* og *POP-konventionen* ved at give støtte til afholdelse af møder og u-landsdeltagelse. Som det fremgår af regeringens erhvervspolitiske strategi og redegørelsen om etik og bioteknologi, vil man fra dansk side på længere sigt søge at samle opbakning til en international konvention om inddragelse af etiske hensyn i forbindelse med anvendelse af genteknologi på plante- og fødevarerområdet, i første omgang blandt europæiske lande. Endvidere er det en dansk målsætning i relation til Biodiversitetskonventionen, at der i højere grad bør ske en tilbageføring af gevinster til producenter i u-landene.

På *klimaområdet* søgte man på den 6. partskonference i Haag i november 2000 enighed om nogle gennemførelsesbestemmelser for Kyoto-protokollen fra 1997, således at protokollen kan ratificeres og kan træde i kraft. Forhandlingerne var resultatløse, konferencen suspenderes og genoptages i juli dette år. Den nye amerikanske administration har afvist Kyoto-protokollen som grundlag for internationale tiltag på klimaområdet. Problemstillingen på den genoptagne konference er derfor, om man – hvis USA ikke ændrer holdning – uden USA's medvirken kan blive enige om gennemførelsesbestemmelserne, og om et tilstrækkeligt stort antal lande vil give tilsagn om at ratificere aftalen, således at den kan træde i kraft. En ikrafttrædelse af protokollen vil markere et vigtigt skridt fremad i Rio-processen. Protokollen vil med sin ikrafttræden pålægge i-landene konkrete forpligtelser til at